

Оная часть отъ землеописаіе-то , въ коікто ся разгледва видъ-тъ на землѣ-тѣ, движенія-та, каквыто има земля-та, и отношеніе-то ѹ къмъ другы-тѣ небесны тѣла, ся наріча математическо землеописаніе.

ПОЗНАНІЯ

изъ

ФИЗИЧЕСКО-ТО И ПОЛИТИЧЕСКО ЗЕМЛЕОПИСАНИЕ.

1) Образованіе-то на корж-тѣ землї. Учены-тѣ утвърдяватъ , че първоначално-то состояніе на земно-то кльбо никакъ не было , като сегашне-то: нѣмало ни твърда земля, на коікто живѣемъ, ни вода, по коікто плуваме , ни воздухъ , когото дыхаме; всичко това было размѣсено и отъ необыкновено горѣмѣ горещинѣ още и найтвърды-тѣ вещества ся намирали въ растопено состояніе. Подирь , кога растопена-та отъ огънъ жидка масса наченала да истынива, то хванѣла малко по малко да ся покрыва съ корж , сѫшо така, както ся покрыва вода-та съ ледъ , кога замрѣзнува. Въ първо-то время на свое-то сѫществованіе земна-та кора често прѣтърпѣвала повече или помалко силни поклащенія. Тыя поклащенія произлизали отъ беспокойно-то состояніе на огнежидкѣ-тѣ массѣ, която ся намирала подъ корж-тѣ. Въ първо-то время наедно съ поклащенія-та ставали и раскрѣщенія: кора-та ся распукнувала; изъ пукнотини-тѣ ся изливала на повърхнинѣ-тѣ ѹ огнежидка масса, простынивала и прѣвръщала ся въ сѫшо такова твърдо вещество, каквато была сама-та кора. Разумѣва ся , че колкото подебела ставала отъ истынваніе-то ко-